

[Økonomiministeren.]

Spørgsmålet bliver da, om man kan vente en tilsvarende stigning i eksporterhvervenes valutaindtjening. Det tør man næppe regne med. Værdien af landbrugets eksport vil sikkert blive nogenlunde uændret, og selv om industrieksporten fortsætter den stigning, som har gjort sig gældende de senere år, og som blev afbrudt i en kortere periode i 1959, må man sikkert vente en forringelse af betalingsbalancen. Mens der i 1958 var et overskud på over 1 milliard kr. og i 1959 på omkring 450 mill. kr., må der for 1960 ventes et underskud.

Det er klart, at hensynet til at undgå underskud på valutabalancen ikke har den samme styrke som for 3 år siden. For tilpasningen i den indre danske økonomi til de ændrede handelspolitiske vilkår er det imidlertid og selvfølgelig af afgørende betydning, at valutareserverne har en sådan størrelse, at mere tilfældige svingninger i f. eks. høstens størrelse, lagerbeholdningerne eller bytteforholdet over for udlandet ikke nødvendiggør pludselig stramning af den økonomiske politik. Det er vigtigt, at den vending til det bedre, der i denne henseende er sket i de sidste år, fastholdes.

De krav, der stilles til dansk økonomisk politik, må da siges at være for det første, at der opretholdes et passende tempo i den økonomiske udvikling. En almindelig højkonjunktur giver jo de bedste muligheder for en omplacering af produktionsfaktorerne, og vi må alle være interesseret i, at den omstilling, den danske industri skal foretage, kommer til at forløbe så smidigt og effektivt som muligt. At opretholde en høj og stigende økonomisk aktivitet i 1960 vil dog næppe volde vanskeligheder.

Det andet krav, der må stilles til den økonomiske politik, er, at den ikke fremkalder et sådant pres på omkostningsniveauet og valutareserverne, at den fortsatte fremgang i de kommende år vanskeliggøres. Derfor er det vigtigt, at der ikke opstår et stærkt indre efterspørgselspres. Det er dette, der er grunden til, at regeringen har måttet modsætte sig så store skattelettelser med påfølgende stærk udvidelse af forbruget, som oppositionens forslag ville medføre.

Det er også grunden til, at man har grebet

ind over for bygge- og anlægsvirksomhed, hvor arbejdskraft og kapacitet på kort sigt sætter ret snævre grænser for produktionens størrelse. Var disse indgreb ikke sket, ville vi have fået et byggekaos, som hurtigt ville have resulteret i en hårdhændet kreditpolitik.

Det er på den anden side vigtigt, at man ikke får en pengestrømning, som kan blive en hindring for nødvendige investeringer i erhvervslivet.

Danmarks tilslutning til de syv er nu umiddelbart forestående. Den nedbrydning af handelsskrankerne, som skal finde sted i 1960, er dog ikke af et sådant omfang, at året skulle byde på særlige vanskeligheder, når man kan regne med, at højkonjunktoren vil fortsætte. Men på længere sigt vil den danske industri komme til at stå i et stadig mere direkte konkurrenceforhold til udlandet, og med henblik herpå er det nødvendigt, at forholdene lægges således til rette, at de på den ene side danner grundlag for en høj økonomisk aktivitet og på den anden side giver mulighed for den nødvendige bevægelsesfrihed i den økonomiske politik.

Jeg skal slutte med at sige, at regeringen er jo selvfølgelig ansvarlig for den økonomiske politik; men det må håbes, at såvel folketinget som ikke mindst organisationerne vil yde deres bidrag til, at vort omkostningsniveau ikke skrues op. Det er betingelsen for, at vi stadig skal kunne holde en stabil kurs.

Formanden: Eksemplarer af Den økonomiske Årsoversigt er omdelt.

Punkt 2 på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om Københavns frihavn.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 4031).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 108 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer i biografteaterloven.

(Anden behandling findes i tidende sp. 4212).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 120 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov for Færøerne om skolelæger.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3060, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 515).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om det overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1-12 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om folkebiblioteker [af Gertie Wandel m. fl.].

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3209, fremsættelsen i tidenden sp. 3419).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Gertie Wandel): Det foreliggende lovforslag har samme indhold som det ændringsforslag, venstre og de konservative i fjor stillede under behandlingen af loven om folkebiblioteker.

Lovforslaget går ud på, at der indføres en årlig lånerafgift på 5 kr. for alle lånere undtagen børn under 15 år og værnepligtige. Adgangen til bibliotekernes studiesale, adgangen til på selve biblioteket at låne og studere de værker, man vil, skulle fremdeles være fri. Mit parti ser fuldt ud den meget store kulturelle betydning, som folkebibliotekerne har, og vi mener også, at hensynet til denne store betydning er tilgodeset ved de meget store offentlige tilskud fra stat og kommuner til bibliotekerne, ca. 40 mill. kr. årlig. Vi synes ikke, det vil være urimeligt, om bibliotekernes ca. 600 000 hjemlånere hver betaler 5 kr., hvad der kunne medføre en besparelse på 3 mill. kr.

Under behandlingen i fjor gik vort ændringsforslag ud på at opnå denne besparelse på 3 mill. kr., for at budgettet ikke skulle blive større end hidtil; der var nemlig efter bibliotekernes ønske foreslået en stigning i budgettet fra 37 mill. kr. til lidt over 40 mill. kr. Denne gang stiller vi forslaget som et led i rækken af besparelsesforslag, som venstre og de konservative har fremsat for at nå frem til en skattenedsættelse for borgerne. Vort ændringsforslag blev i fjor afvist med, at det ville give en nedgang i lånertallet; dette havde vist sig at være tilfældet ude i verden i lande, hvor man havde forsøgt noget lignende. De tal virkede efter vor mening ikke afskrækkende. Man må jo gå ud fra, at når der pludselig indføres lånerkort til 5 kr., vil en familie indrette sig så praktisk, at flere familiemedlemmer benytter samme lånerkort. Man kan da ikke konstatere en reel